

Sammenfattende miljøredegørelse

til lokalplan nr. 572 og tillæg nr. 86 til
Kommuneplan 2017-2029

13.03.2025
Sagsbehandler: vppekr

VIBORG
KOMMUNE

Indhold

I forbindelse med byrådets endelige vedtagelse af lokalplan nr. 572 og tillæg nr. 86 til Kommuneplan 2017-2029, skal der udarbejdes en sammenfattende redegørelse (jf. § 13, stk. 2 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)) for:

- 1) hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- 2) hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- 3) hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- 4) hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

Baggrund

Eurowind Energy A/S og Karup Kartoffelmelfabrik ønsker at etablere en solcellepark ved Karup og Karup Kartoffelmelfabrik. Der er udarbejdet et plangrundlag i form af kommuneplantillæg nr. 86 til Kommuneplan 2017-2029 og lokalplan nr. 572. Planforslagene er omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Miljøvurderingen er beskrevet nærmere i miljøvurderingsrapporten *Karup Solpark, miljøkonsekvensvurdering og miljøvurdering*. For et fuldstændigt billede henvises til denne og de tilhørende bilag.

Miljøhensyn i planlægningen

Miljøvurderingen af planerne og projektet er gennemført sideløbende med udarbejdelse af planforslagene.

Udarbejdelsen af miljøvurderingsrapporten parallelt med planforslagene har medvirket til, at relevante problemstillinger er blevet identificeret og afklaret tidligt. Det har derfor været muligt at foretage mindre projektændringer og integrere miljøhensyn løbende i planlægningen.

Miljøvurderingen i miljøvurderingsrapporten belyser særligt planforslagenes mulige konsekvenser for: befolkning og sundhed, påvirkning af landskabet, påvirkning af naturen, klima og miljø, samt andre forhold.

I det følgende gennemgås, hvordan emnerne i miljørapporten er taget i betragtning.

Miljørapporten konkluderer samlet set, at planerne for solceller ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger.

Befolkning og sundhed

For de nærmeste naboer forventes det foreslåede anlæg at være helt eller delvist skjult bag eksisterende elementer i landskabet. Generelt vurderes der dog ikke at være tale om en væsentlig synlighed, da beplantning omkring projektområdet og beboelsesejendomme skærmer for det meste af udsynet, samt at ingen ejendomme har frit udsyn frem mod solcelleparken. Efter en årrække vil etablering af et nyt, grønt bælte yderligere afskærme fra udsyn frem mod solcelleparken set fra de fleste af disse ejendomme. I planlægning er der indarbejdet bestemmelser der sikrer at der etableres afskærmende beplantning omkring solcelleparken. Refleksion fra solcellepanelerne vurderes ikke at medføre gener af betydning hos omkringboende naboer. Desuden stiller lokalplanen krav om at solcellepanelerne antirefleksbehandles for at undgå refleksionsgener for omkringboende, bil- og flytrafik.

Ingen af anlæggets støjkloder er særligt støjende og da de alle er i lav højde over terrænet, vil terrænet absorbere en del af støjen allerede over ganske korte afstande. Den interne transformerstation placeres inden for et i lokalplanen defineret byggefelt, således de vejledende grænseværdier for boliger kan overholdes. Ligeledes vil de mindre teknikbygning, såsom step-up-transformerne, fordeles jævnt i området med en afstand på minimum 100 meter fra beboelse, således evt. kumulative effekter forhindres. På denne baggrund, samt støjberegningens resultater, vurderes anlægget ikke at udsende støj på niveauer af betydning for hverken naboer eller samfundet som helhed. Desuden stiller lokalplanen krav om anlæggets omfang og placering, samt grænseværdier for støj.

Med passende leverandørruter forventes kørsel i anlægsfasen kun i begrænset omfang at medføre gener for de omkringliggende naboer og for borgere i Karup by. Kørsel til og fra området forventes hovedsageligt at foregå via Åhusevej eller Materielvej. Det er vejadgange, som i forvejen håndterer erhvervstrafik og vurderes at være udmærkede indrettede til at håndtere den øgede trafik under anlægsarbejdet. Desuden sætter lokalplanen krav til vejadgange via Åhusevej og Materielvej.

Landskab

Projektforslaget vil, i forhold til sin størrelse, kun have en meget begrænset synlighed set fra lokalområdet. Solcelleanlægget vil stort set ikke være synligt fra Karup By. Fra de omkringliggende landområder vil anlægget i store træk også ligge skjult bag beplantning, med undtagelse af enkelte steder med sig ind mod solcellerne. Det samme gælder for de øvrige tekniske anlæg: transformerstation og batteripark, som knytter sig til solcelleanlægget. Samlet set vurderes solcelleparken ikke at have en negativ visuel påvirkning af betydning, for hverken de omkringliggende land- og skovområder eller fra bymiljøet i Karup. Desuden sætter lokalplanen krav om afskærmende beplantning, for at mindske indsyn til parken.

Projektforslaget kan få positiv betydning for landskabsoplevelserne omkring Karup. Med helhedsplanen for projektet foreslås der udlæg af grønne landskabskiler med mulighed for at etablere mere oplevelsesrig natur, der kan binde skovområderne nord for byen og ådalen vest for byen bedre sammen. Ved at etablere stisystemer ud over projektområdet, bliver landområderne nord og vest for byen, som hidtil i store træk har været opdyrkede marker uden adgang, tilgængelige for offentligheden. Projektet vurderes derfor også at øge både kvalitet og brug af de bynære natur- og landskabsområder nord og vest for Karup. Med henblik på at fremme natur og landskabsoplevelser, sætter lokalplanen krav om etablering af en engkile, en eng- og mosekile, samt et skovrejsningsområde. Ligeledes sætter lokalplanen krav om etablering af rekreative stier.

I kommuneplanen er der udpeget et større værdifuldt landskab, som strækker sig over landområderne fra Karup til Sjørup i nord, og består af mindre og større skove, heder og overdrev. I den nordlige udkant af Karup by, på den østlige side af Stadionvej, overlapper en mindre del af det udpegede område med det foreslåede projektområde. Udpegningen knytter sig til de spredte skovstykker, med en blanding af plantager og stedvist åbne naturarealer som hede, der breder fra Kongenshus langt mod nord og ned til den nordlige udkant af Karup by. Med henblik på at fremme udpegningen for værdifuldt landskab, sætter lokalplanen krav til etablering af skov i dette område.

Projektområdets østlige del ligger delvist inden for skovbyggelinjen, der knytter sig til flere skovområder inden for 300 meter fra projektområdet. Projektet er planlagt, så der kan opføres solcellepaneler på indtil 10 meter fra skovbrynet. Det skovområde, som skovbyggelinjen knytter sig til, er en nyere tilplantning med yngre træer, som nærmere har karakter af tæt

krat end højskov, og skovbrynet er ikke landskabeligt markant. Dertil kommer, at det åbne markstykke og den bagvedliggende plantage, der er anlagt til effektivt skovbrug, begge ligger i et for offentligheden utilgængeligt område. Det vurderes på den baggrund, at skovbrynets værdi som landskabselement, som et klart billede på overgangen mellem skov og åbent land, er meget begrænset. Det vurderes derfor også, at opførelse af solceller indenfor de karaktersvage skovbryn, der præger landområdet i den nordøstlige del af projektområdet, kun vil have lille betydning for de visuelt-landskabelige beskyttelseshensyn, der knytter sig til skovbyggelinjerne. Lokalplanens bonusvirkning giver dispensation til placering af anlæg indenfor skovbyggelinjen.

Påvirkning af natur

Generelt vurderes områdets natur, herunder beskyttede arter, ikke at blive påvirket af solcelleanlægget. Samlet vurderes planerne dog at få en mere eller mindre positiv indvirkning på biodiversiteten i området.

I selve projektområdet ligger der to §3-beskyttede enge og en §3-mose, og derudover ligger der flere §3-beskyttede søer, enge og moser i umiddelbar nærhed af projektområdet. For at beskytte §3-naturtyperne i og omkring projektområdet, friholdes der en bebyggelsesfri og beplantningsfri bræmme på minimum 5 meter omkring alle de beskyttede naturtyper. Dette reguleres i lokalplanen.

Hegnet rundt om solcelleanlægget vil blive hævet over jorden, så mellemstore pattedyr kan passere under hegnet. Hegnet vil derfor kun hindre hjortes spredningsmuligheder i landskabet, men dette vurderes ikke at få en væsentlig effekt for de lokale hjortebestande, da der etableres faunapassager gennem solcelleanlægget, og hjorte kan desuden let bevæge sig over store afstande i løbet af kort tid. Hævning af hegn over reguleret terræn reguleres i lokalplanen.

Klima og Miljø

Samlet vurderes der at være lav risiko for forurening af jord, grundvand, og drikkevand i såvel anlægs-, drifts- og nedtagningsfase. Et solcelleanlæg i området vurderes derfor ikke at udgøre en væsentlig negativ påvirkning af grundvand, grundvandsdannelse og områdets drikkevandsinteresser.

Som følge af nedlæggelse af landbrugsdriften, forventes mindre udvaskning af miljøpåvirkende stoffer inden for området. Etablering af et solcelleanlæg i det foreslåede projektområde vil medføre at der i projektets levetid ikke kan spredes sprøjtegift i forbindelse med landbrugsdrift. Dermed forventes projektet at have positiv påvirkning på områdets

grundvandressourcer og drikkevandsinteresser. Desuden sætter lokalplan krav til en minimumsafstand på 50 meter til boringerne med DGU nr. 76.1947 og 76.1713.

Andre forhold

Af kommunens retningslinjer for opsætning af større solcelleanlæg fremgår det, at solcelleanlæg skal placeres under hensyn og med respektafstand til naboer, at de opstilles på fladt eller ensidigt hældende terræn, at de opstilles som en samlet helhed, at de opstilles i tilknytning til eksisterende tekniske anlæg, at der tilstræbes en multifunktionel anvendelse af arealet, at der som udgangspunkt etableres beplantning og at denne er på ydersiden af et evt. trådhegn, samt at der etableres ledelinjer eller arealer til dyr og planter i forbindelse med anlægget (retningslinje 13.1).

I lokalplanen sættes der krav om, at der ikke må placeres inverter, step-up transformer, transformerstation eller batterianlæg inden for en afstand på 100 meter fra beboelse.

Derudover sætter lokalplanen krav om afskærmende beplantning, hegning og landskabskiler, for at sikre at kommunens retningslinjer overholdes.

Alternativer

Der er ikke i forbindelse med planlægningen opstillet alternativer, hvorved kun 0-alternativet er belyst. 0-alternativet er det referencescenarie, der beskriver den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige udvikling i planområdet, inden for rammerne af eksisterende planlægning, hvis planlægningen for solcelleprojektet ikke gennemføres. En uddybende beskrivelse af 0-alternativet findes i miljøvurderingsrapporten.

Ved 0-alternativet fortsætter de eksisterende forhold inden for planområdet uden mulighed for udnyttelse af planområdet til solcelleanlæg. Området vil således fortsat blive anvendt til jordbrugsformål. Ved 0-alternativet vil man kunne undgå påvirkning i form af form af visuel påvirkning i anlægs- og driftsfasen samt trafik til og fra området i forbindelse med anlæg og demontering. Ikke mindst vil man ved 0-alternativet miste den positive miljøeffekt på klimaet.

De endelige planer er valgt, da det på baggrund af miljøvurderingen er fundet, at der ikke er væsentlige miljømæssige gener, som følge af en realisering af projektet og planerne.

Håndtering af indkomne bemærkninger

Miljørapportens indhold er afgrænset på baggrund af de angivne oplysninger i forbindelse med projektansøgningen og de indkomne bemærkninger fra offentligheden og berørte myndigheder.

I offentlighedsfasen indkom der 19 hørings svar. De er gennemgået og behandlet i høringsnotat for at skabe et overblik over høringsresultatet. Alle hørings svar er behandlet og gennemgået i forhold til, om de giver anledning til ændringer i planlægningen. Høringsnotatet er et bilag til den politiske behandling ved den endelige vedtagelse af planerne, og er således offentligt tilgængeligt på kommunens webside.

Hørings svarene drejer sig om reduktion af byggefelter, dialog med bygherre, lysafmærkninger, påvirkning af forsvarets kommunikations- og navigationsudstyr, levesteder for flagermus, værditab, støj og visuelle gener, samt de rekreative muligheder.

De hørings svar, der har givet anledning til ændringer i planerne er behandlet herunder og vedrører byggefelter, lysafmærkninger, afskærmende beplantning og rekreative stier. Der er desuden foretaget yderligere undersøgelser på baggrund af et hørings svar fra Miljøstyrelsen.

Alle ændringer i lokalplanen og kommuneplantillægget fremgår af notat med ændringer til lokalplan og kommuneplantillæg. Notatet er udarbejdet til den endelige vedtagelse af planerne.

Tilpasning af byggefelter og lokalplansområdet

I et hørings svar fra Eurowind Energy A/S, forslås det, at den sydlige del af byggefelt 4 tages ud af lokalplansområdet. I et andet hørings svar fra Vejdirektoratet kræves det reserverede vejareal fjernet fra lokalplansområdet. Det reserverede vejareal, samt byggefeltet tages dermed ud af lokalplanen.

Ændringerne er mindre tilpasninger, og har således ingen indholdsmæssig betydning for projektets eller planernes miljøpåvirkning.

Lysafmærkninger

I et hørings svar fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse sættes der krav til lysafmærkninger på lynafledere, samt undersøgelser af påvirkning af forsvarets kommunikations- og navigationsudstyr.

Forsvarskommandoen har efterfølgende tilkendegivet, at hvis der anvendes invertere der er tilstrækkelig afskærmet, dvs.

CE-mærkede, samt at installation af kabler mm., er udført efter gældende regler, så burde installationen være godkendt, og ikke generere interferens nok til at forstyrre den operative drift. Forsvarskommandoen har ligeledes tilkendegivet, at der ved en reduktion af lynaflederene til 10 meter frafaldes krav om lys.

Det ændres i lokalplanens bestemmelser for bebyggelsens omfang og placering, så bestemmelserne kun giver mulighed for opsætning af 10 meter høje lynafledere. Hvad angår kravene til invertere samt kabler, er de imødekommet via nyt vilkår i projektets §25 tilladelse.

Ændringerne er en mindre teknisk tilpasning og har derfor ingen indholdsmæssig betydning for projektet eller planernes miljøpåvirkning.

Afskærmende beplantning

I flere høringssvar udtrykkes der bekymring for de visuelle gener, hvorfor der foreslås ekstra afskærmende beplantning ved vestsiden af Stadionvej 63, sydsiden af Stadionvej 69, samt 1700 m² afskærmende beplantning i en trekant i den nordlige del af byggefelt 5 op mod Stadionvej 28.

Ændringerne er mindre tilpasninger, og har således ingen indholdsmæssig betydning for projektets eller planernes miljøpåvirkning.

Rekreative stier

I et høringssvar foreslås der alternative stiforbindelser, så stien syd for Stadionvej 69 rykkes mod syd, således den ligger tættere på parken, samt stien fra Jet Hallen og mod nord forbi Stadionvej 63 rykkes og i stedet går mod vest og til stien i mosekilen.

Ændringen er en mindre tilpasning, og har således ingen indholdsmæssig betydning for projektets eller planernes miljøpåvirkning.

Udvidet flagermusundersøgelse

I et høringssvar fra Miljøstyrelsen foreslås det, at der foretages ekstra undersøgelse af yngle- og rasteområder for flagermus, på baggrund af nedrivningen af bygningerne på Stadionvej 65 og Materielvej 5.

I december 2023 blev der foretaget en udvendig inspektion af bygningerne på de to ejendomme for at undersøge, om bygningerne blev benyttet som raste- eller yngleplads af flagermus. I begyndelsen af oktober 2024 blev bygningerne på de to ejendomme også undersøgt indvendigt for

tilstedeværelse af flagermus. Her blev alle loftsrum og andre hulrum i bygningerne undersøgt for flagermus, samt ekskrementer og andre spor efter dyrene.

Bygningerne på Stadionvej 65 består af et stuehus med sammenbygget lade og et tilhørende skur med carport. Der var ingen tydelige udvendige huller og hulheder, som kunne give flagermus adgang til stuehuset og laden, mens skuret var en åben konstruktion med fri adgang for flagermus. Stuehuset var fuldt udnyttet til kip, og det var således ikke muligt at inspicere hulrum under taget. Laden havde et uopvarmet loftsrum med eternittag, som let kunne undersøges for tilstedeværelse af flagermus. Der blev ikke fundet flagermus eller spor herefter i laden eller skuret.

Bygningerne på Materielvej 5 består af et stuehus med sammenbygget lade, en lav garage med flere rum og et udhus i haven. Der var ingen tydelige udvendige huller og hulheder, som kunne give flagermus adgang til stuehuset, laden eller garagen, men udhuset var forfaldent med fri luftgennemgang. Stuehuset og laden havde begge tegltag med undertag, og fri adgang til loftsrummene. Garagen havde ståltag og intet loftsrum, men fri adgang til inspektion af tagkonstruktionen. Der blev ikke fundet flagermus eller spor herefter i bygningerne på Materielvej 5.

Da alle loftsrum og hele den udvendige tagkonstruktion på bygningerne på Stadionvej 65 og Materielvej 5 blev undersøgt uden at finde spor efter flagermus, vurderes bygningerne ikke at være yngle- eller rastested for flagermus. Områdets økologiske funktionalitet for flagermus vurderes derfor ikke at blive væsentligt forringet ved at fjerne bygninger i anlægsfasen. Der er derfor ingen ændringer i planerne.

Overvågning

Der vurderes ikke at være behov for systematisk overvågning af miljøforhold i forbindelse med solcelleparken.

Viborg Kommune vil i forbindelse med byggetilladelsen vurdere de enkelte elementer i projektet i henhold til lokalplanens bestemmelser og intentioner om bebyggelsens udseende, skiltning og beplantning mv.

Virksomhederne skal før ibrugtagning af anlægget dokumentere, at støjgrænser kan overholdes.

Kommunen kan følge op på overholdelse af kravene i lokalplanen, bl.a. på grundlag af klager.